

[Handwritten signature]

השר להגנת הסביבה

13 ספטמבר 2011
י"ד אלול תשע"א
סימוכין: 333_11180

לכבוד
ח"כ אמנון כהן
יו"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה
הכנסת

באמצעות פקס: 02-6753198

שלום רב,

הנדון: תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב)(תיקון), התשע"א - 2011 ותקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב בדרך)(תיקון), התשע"א - 2011

1. מצ"ב הצעות נוסח לתיקון תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב), התשכ"ג – 1963 ולתיקון תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב בדרך), התשס"א – 2001.
2. התיקונים המוצעים קובעים, בהתאם לדירקטיבה האירופאית העדכנית בנושא, שיטת תקינה ובדיקה לזיהום אוויר מכלי רכב לפיה ערכי פליטה של מזהמי אוויר מכלי רכב יהיו כפי שקבע יצרן הרכב לפי דגם הרכב הנבדק. לרכבים אשר להם לא נקבעו ערכי פליטה על ידי יצרן הרכב יהיו ערכי הפליטה לפי ערכי ברירת מחדל קבועים מראש. שיטה זו מדויקת יותר מהשיטות המבוצעות כיום לרכבי הדיזל בטסט השנתי ולכלל הרכבים בבדיקות שמבוצעות בצידי הדרכים ויישומה צפוי להביא להפחתה בפליטת מזהמי אוויר.
3. שיטת בדיקה זו נקבעה לאחרונה על ידי משרד התחבורה בתקנות התעבורה לרכב בנזין בטסט השנתי. התיקונים המוצעים יקבעו כי בדיקות זיהום האוויר לכל כלי הרכב (בנזין ודיזל), הן במכוני הרישוי (בטסט השנתי) והן בצד הדרך, יעשו לפי שיטה זו ולפי נהלים שיקבע המשרד להגנת הסביבה.
4. כיום ידוע כי התחבורה הינה המקור העיקרי לזיהום האוויר במרכזי הערים ובמרכזי האוכלוסין. זיהום זה גורם לעלייה בשיעורי התחלואה והתמותה, במיוחד בקרב אוכלוסיות רגישות.
5. התקנות נכתבו בהתייעצות עם משרד התחבורה ומשרד הבריאות ואושרו על ידי משרד המשפטים. אודה לך באם תביא את הצעות התקנות שבנדון לאישור הוועדה.

בברכה,

[Handwritten signature]
חיים גלעד ארדן
השר להגנת הסביבה

העתקים:
גב' אלונה (שפר) קארו, מנכ"לית
עו"ד דלית דרור, היועצת המשפטית
גב' שולי נזר, סמנכ"לית בכירה לתעשיות ורישוי עסקים
עו"ד תומר רוזנר, היועץ המשפטי, ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת
גב' איריס שמר, ראש אגף איכות אוויר ושינוי אקלים

תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב)(תיקון), התשע"א – 2011

בתוקף סמכויותי לפי סעיפים 4, 35(א) ו- 37(א) לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008¹ בהתאם לסעיף 96 לחוק האמור, וסעיף 10 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968², לאחר התייעצות עם שר התחבורה והבטיחות בדרכים ועם שר הבריאות, לפי העניין, ובאישור וועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת לפי סעיף 21א(א) לחוק יסוד הכנסת³ וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁴, אני מתקין תקנות אלה:

שינוי השם .1 בתקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב), התשכ"ג-1963⁵ (להלן- התקנות העיקריות), בשם התקנות, במקום "למניעת מפגעים" יבוא "אוויר נקי".

2. בתקנה 1 לתקנות העיקריות-

(1) בהגדרת "רכב" בסופה יבוא "למעט אופנוע" ולפניה יבוא:

"בדיקה בסל"ד גבוה" – בדיקה המתבצעת בהילוך סרק כשהרכב אינו בתנועה, ומהירות סיבובי המנוע ברכב הם 2000 סיבובים לדקה לפחות;

"בוחרן" – בוחרן רכב כהגדרתו בפקודת התעבורה⁶;

"האצה חופשית" – שיטת בדיקה הכוללת האצת מנוע רכב שאינו בתנועה וגלגליו אינם נעים, כמתואר בדירקטיבה;

"הדירקטיבה" – דירקטיבה 2009/40/EC של הקהילייה האירופית על תיקוניה מזמן לזמן, כפי שמתפרסמת באתר האינטרנט של הקהילייה האירופית;

"מכון רישוי" – תחנת בדיקה שאישרה רשות הרישוי לפי תקנה 273 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961⁷;

"מערכת גידוש מנוע" – מערכת לדחיסת אוויר למנוע הרכב, בלחץ הגבוה מן הלחץ האטמוספרי (טורבו);

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 752.

² ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

³ ס"ח התשמ"ח, עמ' 69; התשס"א, עמ' 166.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ד, עמ' 348.

⁵ ק"ת התשכ"ג, עמ' 1794.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

⁷ ק"ת התשכ"א, עמ' 1425; התשי"ע עמ' 1500.

"ערך בליעת האור" - ערך למדידת חסימת מעבר האור, הנמדד ביחידות למטר (m-1), על פי הדירקטיבה ;

"ערך למבדה" - הערך המתקבל מהיחס שבין כמות האוויר והדלק הנכנסים בפועל למנוע לבין יחס כמות האוויר והדלק הנדרשים לתגובה מלאה במנוע;"

(2) אחרי הגדרת "רשיון רכב" יבוא:

"רשימת הערכים" - ערכים שקבעו יצרני הרכב לכל דגם רכב ודגם מנוע לרכב דיזל או רכב בנזין, לפי העניין, המופקדים לעיון הציבור במשרדו הראשי של הממונה ובאגף הרכב במשרד התחבורה."

(3) ההגדרות "התנעה", "טמפרטורת עבודה", "זוהמה" ו-"משקל כולל מותר" - יימחקו.

במקום תקנה 2 לתקנות העיקריות יבוא:

3. החלפת תקנה 2 והוספת תקנה 2א

"זיהום אוויר בלתי 2. (א) זיהום אוויר בלתי סביר מרכב דיזל, הוא סביר מרכב דיזל פליטת עשן, בבדיקה בהאצה חופשית, כאשר ערך בליעת האור הוא אחד מאלה:

(1) עולה על הערך המופיע ברשימת הערכים;

(2) אם לא מופיע ערך עבור רכב ברשימת הערכים, ערך בליעת האור עולה -

(א) ברכב שתאריך רישומו על פי רישיון הרכב מאוחר מיום 1 ביולי 2008 - על 1.5 יחידות למטר (m⁻¹);

(ב) ברכב שתאריך רישומו על פי רישיון הרכב מוקדם מיום 1 ביולי 2008 -

(1) על 3 יחידות למטר (m⁻¹) - ברכב המצויד במערכת גידוש מנוע;

(2) על 2.5 יחידות למטר (m⁻¹) - ברכב אחר.

זיהום אוויר בלתי סביר מרכב בנוזן הוא כל אחד
מאלה:

(1) תכולת חד תחמוצת הפחמן (CO), בגזים הנפלטים מצינור הפליטה של רכב, בבדיקה בסיבובי מנוע ובטמפרטורת מנוע כפי שקבע יצרן הרכב, עולה על הערך המופיע ברשימת הערכים;

(2) לא מופיע ערך לרכב ברשימת הערכים, תכולת חד תחמוצת הפחמן (CO), בבדיקה בסיבובי סרק או בבדיקה בסל"ד גבוה, לפי העניין, עולה על הערך הקבוע בתוספת, לפי שנת ייצור הרכב ונפח המנוע;

(3) תכולת הפחמימנים (HC), בגזים הנפלטים מצינור הפליטה של רכב ששנת ייצורו עד 1994, בבדיקה בסיבובי סרק, עולה על 1000 חל"מ (ppm);

(4) ערך למבדה, בגזים הנפלטים מצינור הפליטה של רכב ששנת ייצורו 1995 או לאחריה, בבדיקה בסיבובי מנוע ובטמפרטורת מנוע כפי שקבע יצרן הרכב, חורג מטווח הערכים שמופיע ברשימת הערכים;

(5) לא מופיע ערך למבדה לרכב ברשימת הערכים, ערך למבדה בגזים הנפלטים מצינור הפליטה של רכב ששנת ייצורו 1995 או לאחריה, בבדיקה בסל"ד גבוה, חורג מטווח הערכים - 0.97 ל-1.03.

החלפת תקנה 3 .4 במקום תקנה 3 לתקנות העיקריות יבוא:

3. "ביצוע בדיקות זיהום אוויר מרכב דיזל ורכב בנוזן לעניין הערכים האמורים בתקנות 2 ו-2א יבוצעו לפי נוהל בדיקת זיהום אוויר מרכב המתפרסם באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה.

(ב) לא יבצע אדם בדיקות זיהום אוויר מרכב לצורך רישום הרכב, קבלת רישיון רכב או חידוש, אלא אם כן הוא בוחן שהוסמך בידי מנהל אגף הרכב ושירותי תחזוקה במשרד התחבורה, לבצע בדיקות זיהום אוויר מרכב, לאחר שהוכשר לפי תכנית הכשרה שאישר הממונה, והוא פועל במכון רישוי."

(ג) מכון רישוי או בוחן ירשום את תוצאות בדיקות זיהום אוויר מרכב בתעודה לפי נוהל בדיקת זיהום אוויר מרכב; תעודה כאמור תוצמד לרישיון הרכב."

5.	תקנה 4 לתקנות העיקריות - בטלה.	ביטול תקנה 4
6.	בתקנה 5 לתקנות העיקריות, במקום "בוחן מורשה לעניין תקנה 2" יבוא "בוחן לעניין תקנות 2 ו-2א", ואחרי "ושירותי תחזוקה במשרד התחבורה" יבוא "ותעיד כי הבוחן עבר הכשרה כאמור בתקנה 3(ב)".	תיקון תקנה 5
7.	בתקנה 5א לתקנות העיקריות, במקום "מנהל אגף איכות אוויר" יבוא "הממונה".	תיקון תקנה 5א
8.	בתקנה 5ב לתקנות העיקריות, במקום "בוחן מורשה" יבוא "בוחן שהוסמך" ובמקום "מאת" יבוא "בידי".	תיקון תקנה 5ב
9.	תקנה 5ד לתקנות העיקריות - בטלה.	ביטול תקנה 5ד
10.	במקום תקנה 6 לתקנות העיקריות יבוא:	החלפת תקנה 6

6. "שמירת נתוני" (א) מכון רישוי ובוחן ישמרו את תוצאות בדיקות זיהום אוויר מרכב ואת נתוני הרכב הנבדק, כמפורט להלן:

- (1) שם ומספר זהות של הבוחן שערך את הבדיקה;
- (2) פרטי מכון הרישוי;
- (3) תאריך הבדיקה;
- (4) מספר לוחית הרישוי;
- (5) סוג הרכב;
- (6) תוצר רכב;

- (7) דגם מנוע;
- (8) שנת ייצור;
- (9) סוג מנוע;
- (10) תוצר, דגם ומספר סידורי של מכשיר הבדיקה;
- (11) הערכים המרביים של הרכב הנבדק כרשום ברשימת הערכים לפי תקנה 2 או 2א, לפי העניין;
- (12) סוג בדיקות זיהום אוויר מרכב שבוצעו, תוצאות הבדיקות כאמור ותעודות הבדיקה כאמור בתקנה 3(א) ו- (ב);
- (13) עמידת הרכב בבדיקת זיהום האוויר מהרכב – בציון "תקיין" או "לקוי".

(ב) מכון רישוי ובוחרן ישמרו את הנתונים האמורים בתקנת משנה (א) במכון הרישוי במשך 18 חודשים לפחות, יאפשרו למפקח או לממונה לעיין בנתונים, וימסרו להם, לפי דרישתם, העתק מנתונים אלה.

החלפת תקנה 7 .11 במקום תקנות 7 ו- 8 לתקנות העיקריות יבוא:

7. "חובת החזקה של תעודה לבדיקת זיהום אוויר

לא ינהג אדם ברכב אלא אם כן מצויה ברכב תעודה כאמור בתקנה 3(ג).

8. סייג לתחולה על צבא-הגנה לישראל

(א) תקנות אלה לא יחולו על כלי רכב שהוצא לגביו רישיון רכב צבאי לחירום לפי פקודות הצבא, ששנת יצורו היא עד שנת 2000.

(ב) על אף הוראות תקנה 3(ב), בדיקת זיהום אוויר מרכב, לרכב של צבא הגנה לישראל, תיעשה בידי בוחרן רכב שהסמיכו קצין חימוש ראשי, לבצע בדיקות זיהום אוויר מרכב, לאחר שהוכשר לפי תכנית הכשרה שאישר הממונה, והוא פועל במתקן של צבא-הגנה לישראל המיועד לבדיקה תקופתית של כלי רכב (להלן- בוחרן צבאי).

(ג) על אף הוראות תקנה 3(ג), בוחן צבאי ירשום את תוצאות בדיקות זיהום אוויר מרכב בספר הרכב הצבאי ובצמוד לרישיון הרכב הצבאי המצוי ברכב בכל עת על פי פקודות הצבא.

(ד) בתקנה זו, "פקודות הצבא" – כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.⁸

12. תקנה 9 לתקנות העיקריות - בטלה, ואחרי תקנה 8 יבוא: ביטול תקנה 9 והוספת תוספת

"תוספת"

(תקנה 2א(2))

ערכים מרביים לתכולת חד תחמוצת הפחמן (CO) ברכב בנוזן.

שנת ייצור	נפח מנוע (סמ"ק)	תכולה מרבית של חד תחמוצת הפחמן (CO) לבדיקה בסל"ד גבוה (%) (נפחי)	תכולה מרבית של חד תחמוצת הפחמן (CO) לבדיקה בסרק (%) (נפחי)
עד 1986	כל נפח מנוע	-	4.5%
1987 - 1991	כל נפח מנוע	-	3.5%
1992	עד 2,000	-	3.5%
	מעל 2,000	-	1%
1993	עד 1,600	-	3.5%
	מעל 1,600	-	1%
1994	כל נפח מנוע	-	1%
2003 - 1995	כל נפח מנוע	0.3%	0.5%
2004 ואילך	כל נפח מנוע	0.2%	0.3%

13. תחילתן של תקנות אלה ארבע חודשים מיום פרסומן. תחילה

גלעד ארדן
השר להגנת הסביבה

התשע"א, _____
2010 _____
(חמ 3-1261)

⁸ ס"ח, התשט"ו, עמ' 171.

תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב בדרך) (תיקון), התשע"א - 2011

בתוקף סמכויותיי לפי סעיפים 4, 35, 37(א) ו-49(א) לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008,¹ בהתאם לסעיף 96 לחוק האמור, לאחר התייעצות עם שר התחבורה והבטיחות בדרכים, ובאישור וועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת לפי סעיף 21א(א) לחוק יסוד הכנסת² וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977,³ אני מתקין תקנות אלה:

שינוי השם 1. בתקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב בדרך), התשס"א-2001⁴ (להלן- התקנות העיקריות), בשם התקנות, במקום "למניעת מפגעים" יבוא "אוויר נקי".

תיקון תקנה 1 2. בתקנה 1 לתקנות העיקריות -

(1) ההגדרות "האצה חופשית", "הנחיית הקהילה האירופית", "מעבדה מוסמכת", "ערך בליעת האור" ו- "תמיסת אוראה" - יימחקו;

(2) במקום הגדרת "רכב" יבוא:

"רכב" - רכב מנועי כהגדרתו בפקודת התעבורה⁵ למעט אופנוע".

תיקון תקנה 3 3. בתקנה 3 לתקנות העיקריות, במקום תקנת משנה (ג) יבוא:

"(ג) לא ימכור אדם תמיסת אוראה (UREA) מימית לשימוש ברכב, ולא ימלא תמיסת אוראה במכל המיועד לכך ברכב, אלא אם כן תמיסת האוראה עומדת בדרישות תקן ישראלי, ת"י 5852".

תיקון תקנה 4 4. בתקנה 4(ב) לתקנות העיקריות -

(1) ברישה, המילים "לעניין תקנות אלה" - יימחקו;

(2) במקום פסקאות (1) ו-(2) יבוא:

"(1) זיהום אוויר בלתי סביר מרכב דיזל כמשמעותו בתקנה 2

לתקנות אוויר נקי (זיהום אוויר מכלי רכב), התשכ"ג-1963⁶

(להלן- תקנות זיהום אוויר מכלי רכב);

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 752.

² ס"ח התשס"ח, עמ' 69; התשס"א, עמ' 166.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ד, עמ' 348.

⁴ ק"ת תשס"א, עמ' 283.

⁵ דיני מדינת ישראל נוסח חדש מס' 7, עמ' 173.

⁶ ק"ת תשכ"ג, עמ' 1794; התשע"א, עמ'

(2) זיהום אוויר בלתי סביר מרכב בנוזין, כמשמעותו בתקנה 2א לתקנות זיהום אוויר מכלי רכב".

- 5 החלפת תקנה 5 .5 במקום תקנה 5 לתקנות העיקריות יבוא :
- "ביצוע בדיקות 5. בדיקות זיהום אוויר מרכב לעניין תקנה 4(ב)(1) זיהום אוויר מרכב ו-2(2) יבוצעו לפי נוהל בדיקת זיהום אוויר מרכב בדרך, המתפרסם באתר האינטרנט של המשרד בדרך להגנת הסביבה."
- 6 ביטול תקנה 6 .6 תקנה 6 לתקנות העיקריות - בטלה.
- 7 תיקון תקנה 7א .7 בתקנה 7א לתקנות העיקריות -
- (1) במקום "בריכוז כאמור בהגדרתה שבתקנה 1" יבוא "בדרישות תקן ישראלי, ת"י 5852";
- (2) במקום "צנרת וברזי אספקת האוראה" יבוא "מערכת אספקת האוראה".
- 8 תיקון תקנה 8 .8 בתקנה 8 לתקנות העיקריות -
- (1) בתקנת משנה (א) -
- (א) ברישה, במקום "בתקנות 5, 6, 7 ו-7א" יבוא "בתקנות 5 ו-7".
- (ב) בפסקה (2), במקום "לאיכות" יבוא "להגנת".
- (2) בתקנת משנה (ב) -
- (א) ברישה, במקום "בתקנות אלה, אלא אם כן" יבוא "בתקנות 5 ו-7 אלא אם כן קיבל הכשרה לפי תכנית הכשרה שאישר הממונה";
- (ב) - פסקאות (1) ו-2 - יימחקו.
- 9 הוספת תקנה 8א .9 אחרי תקנה 8 לתקנות העיקריות יבוא :
- "סייג לתחולה על 8א. תקנות אלה לא יחולו על כלי רכב שהוצא לגביו צבא הגנה לישראל רישיון רכב צבאי לחירום לפי פקודות הצבא, ששנת יצורו היא עד שנת 2000; לעניין זה, "פקודות הצבא" - כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו - 1955.⁷"
- 10 תחילה תחילתן של תקנות אלה שנה מיום פרסומן.

⁷ ס"ח, התשט"ו, עמ' 171.

גלעד ארדן
השר להגנת הסביבה

התשע"א, _____
2011 _____
(חמ 3-1261)